

Motion till riksdagen 2011/12:A4

**av Sven-Olof Sällström (SD)
med anledning av prop. 2011/12:122**

Diskriminering som har samband med kön i fråga om försäkringstjänster

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2011/12:122 Diskriminering som har samband med kön i fråga om försäkringstjänster.

Motivering

I propositionen föreslås bland annat ett särskilt förbud mot att kvinnor och män betalar olika försäkringspremier och att det generella undantaget i diskrimineringslagen från förbudet mot diskriminering som har samband med kön vid tillhandahållande av försäkringstjänster därmed tas bort. Könneutrala beräkningar ska nu vara lag, efter en dom i EU-domstolen som förkunnade att dagens regler är ett hinder för utvecklingen mot ett jämställt samhälle. Försäkringsavtal som ingåtts före ikraftträdandet ska inte omfattas av de nya bestämmelserna. Regeringens tolkning är att ”det måste i enlighet med artikel 5.1 i direktivet framgå att det inte är tillåtet att använda sig av olika försäkringspremier och ersättningar för kvinnor och män då beräkningarna baserats på kön”. Vidare säger man att det inte finns någon anledning att ens analysera kommissionens direktiv eftersom Sverige ändå är skyldigt att anpassa sig efter EU-domstolen. Sverigedemokraternas uppfattning är att EU-domstolens dom, och det av den bakgrunden efterföljande meddelandet från Europeiska kommissionen, försvårar snarare än tydliggör. Artikel 21.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna slår fast att all diskriminering på grund av bland annat kön ska vara förbjuden. Det är en uppfattning Sverigedemokraterna värnar, men att kvinnor och män under olika tillfällen betalar olika försäkringspremier på grund av olika leverne är

Fel! Okänt namn på

svårligen att klassa som diskriminering. Hade premierna däremot varit ogrundade eller oskäligen hade det varit en helt annan sak.

Tolkningen är synnerligen otydlig. I rådets direktiv 2004/113/EG står det att medlemsstaterna ska se till att ”användningen av kön som en faktor vid beräkningen av premier och ersättningar i samband med försäkringar och därmed sammanhängande finansiella tjänster inte resulterar i att skillnader uppstår i enskilda personers premier och ersättningar”. Det är mycket otydligt eftersom enskilda individer tillhör olika kön och därmed har olika förutsättningar. Att enskilda män och kvinnor får betala olika premier är lika naturligt som att andra individer betalar olika premier beroende på vilket kollektiv de ingår i – oavsett om det är på grund av ålder, bostadsort, social bakgrund och yrke. Som exempel kan nämnas att försäkringsbolag omöjligen kan göra en perfekt individuell bedömning för samtliga ungdomar som ansöker om bilförsäkring – premien kommer generellt att ligga högre på grund av ett fåtal ungdomars större olycksbenägenhet i trafiken, relativt äldre grupper. Det är också troligt, och heller inte oskäligt, om till exempel unga män får betala en ännu högre premie än unga kvinnor på grund av högre riskbeteende. Kommissionen menar att kön som beräkningsfaktor är tillåten ”på en aggregerad nivå, förutsatt att det inte leder till differentiering på individnivå”, men den tolkningen är som tidigare sagts motsägelsefull eftersom individerna tillsammans utgör kollektivet.

Precis som ålder är en relevant parameter, ska även kön vara det. För att tydliggöra att kön i sig är en viktig beräkningsgrund, finns flera exempel från propositionen. Vid 35 års ålder har män 45 procent högre dödlighet än kvinnor. Den högre döds sannolikheten leder till att män får betala en högre premie än jämnåriga kvinnliga försäkringstagare. Vid 65 års ålder förväntas kvinnor leva tre år längre än män, vilket gör att de månatliga utbetalningarna av spar kapital blir lägre. Det finns också statistik på hur sannolikheten för insjuknande skiljer sig åt mellan män och kvinnor och mellan olika åldrar. En studie 2006 av Försäkringsförbundet, med statistiskt underlag på 5,6 miljoner svenskar, visade vidare att av 16 analyserade faktorer som förklaring till sjukdom är kön den huvudsakliga faktorn. De andra 15 faktorerna kunde inte enskilt förklara några skillnader. Här blir det tydligt att kön i sig är en mycket relevant parameter och att det är mycket svårt att bortse från kön när det gäller skattning av förväntade utbetalningar.

Det ovan nämnda kan rimligen leda till olika premier, och det är ingenting vi sverigedemokrater vänder oss emot. Vi ser det tvärtom som fullt naturligt eftersom försäkringsbolagen inte bedriver social verksamhet. Så länge livförsäkringar inte ingår i välfärden måste också de privata försäkringsföretagen ta ut de marginaler de finner nödvändiga. På grund av att differentierade premier inte får förekomma mellan män och kvinnor, anför kommissionen att ”möjligheten att erbjuda könsspecifika försäkringsprodukter (...) är utesluten vad gäller graviditet och moderskap”. Regeringen tror sig dock kunna frångå detta förbud eftersom det endast är differentierad prissättning som kommissionen vänder sig emot, så i teorin kan gravidförsäkringar finnas kvar så länge ett försäkringsbolag inte tar ut någon högre premie för den som vill ha det. Sverigedemokraterna vänder sig starkt emot kommissionens tolkning och menar

Fel! Okänt namn på

att det även fortsättningsvis bör marknadsföras gravidförsäkringar, och att försäkringsbolagen därmed har rätt att ta ut högre premier för de personer som önskar teckna dessa. Att något sådant skulle tolkas som diskriminering är orimligt. Det är osannolikt att försäkringsbolag i fortsättningen skulle erbjuda gravidförsäkringar om de inte tilläts ta ut en premie motsvarande risken. Det bör också påpekas att flera remissinstanser har haft synpunkter på förslaget, antingen genom invändningar mot förslaget som sådant, eller genom krav på förtydligande av EU-domstolens dom, inte minst i frågan om huruvida gravidförsäkringar kommer att vara tillåtna i fortsättningen.

Med propositionens förslag riskerar välfärdskostnader att öka genom att underförsäkring uppstår på grund av orättfärdiga, nya premier. Kvinnor kommer att få betala högre premier än de gör i nuläget vad gäller livförsäkring, medan män får betala relativt lägre premier. Kvinnors premier förväntas öka med hela 34 procent, enligt rapporten *Försäkringsföretagen och principen om likabehandling*. Mäns premier förväntas minska med 12 procent. Pensionsförsäkringspremierna förväntas stiga med 6 procent för kvinnor och sjunka med 5 procent för män, eftersom mäns högre premier på grund av ökad sannolikhet för dödlighet kommer att övervältras på kvinnors premier. Vad gäller sjukförsäkringar kommer troligen män få betala högre premier eftersom kvinnors högre sjuklighet inte får avspeglas i priset, varpå deras högre premier övervältras på männen. Allt detta visar på hur verklighetsfrämmande så kallade ”könsneutrala” premier är, och hur kostnaderna inte kommer att försvinna. Försäkringsbolagens förväntade bortfall är lika stort, men kommer att omfördelas mellan kvinnor och män – huvudsakligen är det kvinnorna som förlorar för att de får betala priset för mäns högre premier.

Sverigedemokraterna står bakom det övergripande målet för jämställdhetspolitiken, nämligen att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det innebär inte att kvinnor och män i alla avseenden ska leva identiska liv eller att de ska bli likadana. Den av regeringen lagda propositionen, som har sin grund i EU-beslut, bör med anledning av det ovan anförda avslås.

Stockholm den 11 april 2012

Sven-Olof Sällström (SD)